

Regler for økologisk svinehold

Det følgende giver en kort oversigt over de vigtigste regler inden for økologisk svinehold.

Omlægning

- Alle grise skal påbegynde omlægning til økologisk produktion inden udgangen af det 4. kalenderår, efter det år hvor omlægningen er påbegyndt. Dyrehold til eget forbrug er dog undtaget.
- Omlægningstiden for konventionelle svin til økologi er seks måneder for at de kan slagtes som økologiske. Der må dog kun indkøbes konventionelle dyr til avl – ikke til opfødning.

Foder

- Indtil den 31. december 2011 må der anvendes 5 % konventionelt foder (i procent af tørstof af landbrugsoprindelse). Herefter skal foderet være 100% økologisk.
- Omlægningsfoder må udgøre op til 30 % af foderet (i procent af tørstof af landbrugsoprindelse). Hvis omlægningsfoder kommer fra bedriftens egne arealer, kan denne andel udgøre 100 %.
- Mineraler og fiskemel er fx ikke af landbrugsoprindelse. Fiskemel og lignende må ikke anvendes til slagtesvin efter en vægt på 40 kg. (generel aftale for alle svin).
- Foder fra egne marker med flerårige foderafgrøder og proteinafgrøder i første omlægningsår kan anvendes med op til 20 % af foderrationen (i procent af tørstof pr. dyr pr. år).
- Alt grovfoder, korn og bælgeplanter fx ærter, bønner, lupin m.v. skal dog være økologisk eller have omlægningsstatus.
- Foderet må ikke være fremstillet ved brug af kemiske opløsningsmidler.
- Foder, der består af eller er fremstillet ved brug af genetisk modificerede organismer, må ikke anvendes i økologisk jordbrugsproduktion. Forbuddet gælder ikke veterinære lægemidler.
- Foderet må ikke indeholde antibiotika eller andre lægemidler, farvestoffer, syntetiske aminosyrer eller lignende.
- Alle grise inkl. slagtesvin i løbegård skal forsynes med grovfoder efter ædelyst.

Afgræsning/løbegård

- Fra den 15. april til den 1. november skal alle svin have adgang til afgræsning. Dog kan slagtesvin holdes i stald med adgang til udendørs løbegård. Der skal være adgang til løbegården året rundt.
- Der skal være skygge i løbegården og op til halvdelen kan være overdækket.
- Der skal være fri adgang til rodemateriale.
- Græsarealer til svin skal have været under omlægning i mindst 12 måneder.

Stalde

- Dyr må kun fikseres kortvarigt.
- Indendørs liggearealer skal være velforsynede med ren og tør strøelse. Arealet med strøelse skal være så stort, at alle dyr kan ligge ned samtidig.
- Mindst halvdelen af staldens samlede arealkrav (normkravet) skal være med fast gulv.
- Der skal være tilstrækkeligt med frisk luft og dagslys i stalden.

Behandling

- Smågrisene må tidligst fravænnedes, når de er 40 dage gamle. (Se dog tekstboks om Frilands krav).
- Næseringning, kastrering og inseminering er tilladt, men skal altid foretages inden for reglerne i dyreværnsloven. Ved kastrering skal der gives smertelindring.
- Halekupering og slibning af tænder må ikke foretages rutinemæssigt.
- Vaccination og serumbehandling er tilladt, og tæller ikke som en behandling.
- Zinkoxid mod fravænningsdiarré og behandling mod parasitter er tilladt og tæller ikke som en behandling. Dyr lægen kan ordinere og udlevere zinkoxid til de første 14 dage efter fravænnelse med max. 2500 mg/kg foder. Se: [Oversigt over udvalgte behandlinger i økologisk svineproduktion.](#)

- Hormonal brunstsynchronisering og faringsinduktion er ikke tilladt.
- Dyrlægen skal behandle 1. gang med veterinærmedicin, men kan udlevere fx antibiotika til genbehandling i op til 5 dage. Dog 14 dage, hvis der er sundhedsrådgivningsaftale.
- Det er ikke tilladt at opbevare eller bruge veterinærmedicin til andre dyr end dem, dyrlægen har anført på emballagen. Eventuelle medicinrester skal fjernes fra bedriften.
- Tilbageholdelsestiden er to gange den normale tilbageholdelsestid.
- Slagtesvin, der er behandlet med fx antibiotika mere end én gang, kan ikke sælges som økologisk.
- Alle behandlinger skal føres i en logbog, og dyret skal være éntydigt mærket resten af livet.

Indkøb af dyr

- Der kan indkøbes op til 20 % konventionelle polte/gylte pr. år. De 20 % beregnes på baggrund af antallet af voksne dyr (hundyr der har født, handyr over 9 mdr.). I særlige tilfælde, fx ved udvidelse af besætningen eller skift af race, kan procentsatsen forhøjes til 40 %.

Vær opmærksom på:

- At Plantedirektoratet autoriserer bedriften og kontrollerer den mindst en gang om året.
- At du skal indsende oplysninger om bedriften hvert år i Fællesskemaet senest den 21. april.
- At alle dyr af samme art for eksempel søer og slagtesvin skal overgå til økologiske forhold samtidig.
- At du kan søge tilskud til økologisk dyrkede arealer fra FødevareErhverv. Se: www.ferv.fvm.dk

Miljøregler for udendørs sohold:

Se: [Byggeblad for udendørs sohold og gældende miljølovgivning.](#)

Reglerne er fastsat i Rådets Forordning (EF) 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning m.v., Kommissionens forordning (EF) 889/2008 af 5. september 2008 om gennemførelsesbestemmelser for RFO 834 og Økologilov nr. 463 af 17. juni 2008 med tilhørende bekendtgørelser.

Forordningen er direkte gældende og omfatter de fleste regler. Reglerne er sammenfattet og uddybet i Plantedirektoratets Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion. Se: www.pdir.fvm.dk

Leverandører til Friland skal desuden overholde Brancheaftale vedrørende supplerende regler for produktion af økologiske svin.

Aftalen medfører at producenter af økologisk svinekød ud over økologireglerne skal overholde nedenstående 9 ekstra krav.

1. Alle grise er født i Danmark
2. Grisene fravænnenes tidligst som 7 uger gamle
3. Alle søer skal fare i udendørs hytter og have et markareal på mindst 300 kvm pr. so
4. Det tilstræbes at undgå sammenblanding efter fravænnning
5. At udearealet til slagtesvin er minimum 20 kvm, dog minimum 10 kvm til grise op til 40 kg
6. Der er naturlig ventilation i stalden, bortset fra i løbeafdelingen
7. Smågrise må højst transporteres i 4 timer fra sælger til køber
8. Alle slagtesvin og søer fra besætningen skal slagtes i Danmark
9. Klager over produktionen skal noteres

Brancheaftalen er indgået mellem Friland A/S, Økologisk Landsforening og Landbrug & Fødevarer. Aftalen betyder, at leverandører af økologiske grise følger Dyrenes Beskyttelses mærkningsordning for svin og lader sig kontrollere for disse forhold.

www.dyrenes-beskyttelse.dk/docs/maerkekravsvin

Find flere oplysninger om økologisk svineproduktion på www.LandbrugsInfo.dk under "Økologi".

Forfattere:

Birgit Ingvorsen, Specialkonsulent, Økologi, Regler og projekter

T +45 8740 5493 (direkte) | E bii@vfl.dk

Tove Serup, Specialkonsulent, Økologi, Svineproduktion

T +45 8740 5364 (direkte) | M +45 2124 2611 | E tos@vfl.dk

Senest redigeret den 7. maj 2010